

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

Vabade kunstide teaduskond

Kaasaegne kunst

M^{arleen}
S^{uvi}

18:25

Magistritöö kirjalik osa

Juhendajad:

E^{ik Hermann, MA}
M^{erike Estna, MA}

Tallinn 2023

Autorideklaratsioon

Kinnitan, et:

1. käesolev magistr töö on minu isikliku töö tulemus, seda ei ole kellegi teise poolt varem (kaitsmisele) esitatud;
2. kõik magistr töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd (teosed), olulised seisukohad ja mistahes muudest allikatest pärinevad andmed on magistr töös nõuetekohaselt viidatud;
3. luban Eesti Kunstiakadeemial avaldada oma magistr töö repositooriumis, kus see muutub üldsusele kättesaadavaks interneti vahendusel.

Ülaltoodust lähtudes selgitan, et:

- käesoleva magistr töö koostamise ja selle sisalduvate ja/või kirjeldatud teoste loomisega seotud isiklikud autoriõigused kuuluvad minule kui magistr töö autorile ja magistr tööga varalisi õigusi käsutatakse vastavalt Eesti

Kunstiakadeemias kehtivale korrale;

- kui võrd repositooriumis avaldatud magistr tööga on võimalik tutvuda piiramatul isikute ringil, eeldan, et minu magistr tööga tutvuja järgib seadusi, muid õigusakte ja häid tavaid heas usus, ausalt ja teiste isikute õigusi austavalt ning hoolivalt.

Keelatud on käesoleva magistr töö ja selles sisalduvate ja/või kirjeldatud

teoste kopeerimine, plagieerimine ning mistahes muu autoriõigusi rikkuv kasutamine.

17.04.2023

Marleen Suvi

Töö vastab magistr tööle esitatud nõuetele:

17.04.2023

Eik Hennelk, MA

Sisukord	
Autorideklaratsioon	II
Sissejuhatus	IV
Ruum	VI
Autobiograafilisus	VIII
Ruum kui erinevate taotluste kogum	XII
Haikud	XIV
Maalid	XVII
Materjalid	XXII
18:25	XXIII
Lõpusõnad	XXVI
Summary	XXVII
Bibliograafia	XXVIII
Curriculum Vitae	XXIX

*suletud vormis/ silitasin mõlemaid/ lahtiseid
otsi*

Oma õpingute käigus olen seni kõige rohkem inspiratsiooni saanud isiklikest ja elulistest kogemustest. Seda lõputööd on peamiselt inspireerinud minu Veneetsia reis aasta 2022. augustis. Sealses kultuuriruumis ja kontekstis viibides olid minu suurimad mõjutajad linna ajalugu, arhitektuur, kultuurielu ja isiklikud hetked ning emotsioonid seal veedetud ajast. Emotsioonid, mis minu teele sattusid olid: armastus, lootus, joovastus ning turvalisus. Nendest tunnetest koosneb ka nimetatud lõputöö “18:25”.

Inimestena on meil lõputu huvi iseendi vastu. Meid huvitab pigem, kes me oleme ja mis meid mõjutab. Tänapäevases ühiskonnas ja isiklikus sootsiumis on oluline ja vajalik mõista meid ümbritsevat nii sise- kui ka välistasandil, et ühiskonnas paremini orienteeruda ja end ka positsioneerida. Meid ümbritsevad pidevalt kujunenud kaanonid ja tendentsid. Ja seetõttu on eelkõige oluline astuda vahetusse dialoogi iseendiga ja ka seesama nimetatud püüdlus on aidanud mind mu enda loomingus analüüsida ja mõtestada.

Enda bakalaureusetöös kirjeldasin enda loomingut kui tasakaalu otsingut. Nüüd olen asunud seda tasakaalu otsima ühe konkreetse perioodi ja kogemuse najal. Teoses “18:25” proovin leida harmooniat enda füüsilise keha ja vaimu vahel, et otsida ja pakkuda kunstikogejale võimalust astuda silmitsi neile pakutava maailmaga, mis tegeleb tabuliste ja komplekssete teemadega. Minu erinevate materjalide kasutamine ning kombineerimine peegeldab neid otsinguid. Nimetatud lõputöös kasutan maali, kavandeid, puitu, klaasi ja lõuendile tikitud haikusid. Enda loomingus olen leidnud end kasutamast läbivalt iseenda keha kui alusmaterjali. Kindlasti selletõttu, et ennast paremini mõista, on saanud minu kehalisest endast minu loomingu alguspunkt, kuid ka seepärast, et olen endale kõige kergemini kättesaadav tunnetuslik keha. Paradoks, mis mind selle juures kõnetab, on mõte, et sageli oleme iseendile kõige raskemini mõistetavad ja paratamatult kõige vähem tõeliselt kättesaadavamad. Sellepärast näen sellises ettevõtmises nagu enda keha kui subjekti kasutamises reaalselt kunstilist pinget. Isiklikult eeldab enda keha kujutamine tegelikult palju julgust. Mõistan, et taoline julgus tekitab vaatajas pigem alati küsimuse, et kas tegu on kellegi isikliku ego tripiga või inimlikkuse otsinguga enesesse sissekaevumise näol. Mulle näib, et kunstiline pinge esinebki just nende kahe mõtte vahelises ebaselguses, mis vaatajale esitatakse.

Olulised materjalid minu jaoks on klaas, puit ja õlivärv lõuendil. Pean neid oluliseks, sest need materjalid nõuavad pühendunud ning keskendunud lähenemist ning panevad mind kui kunstnikku ettevaatlikku ja mõtestatud positsiooni, et edasi otsida ja anda parimat tulemust, mis suudaks olla kooskõlas minu taodeldava harmooniaga. Ühtlasi võimaldab nende materjalidega töötamine luua justkui pühalikke teoseid, sest need materjalid nõuavad minult kui kunstnikult teose loomise protsessi pühendumist algusest lõpuni. Samuti tajun, et füüsiline kontakt materjalidega võimaldab mul ka eelhäälestuda vormuva lõpptulemusega.

Lõputöö “18:25” kirjaliku osa eesmärk on toetada loodud praktilist osa, et anda sissevaadet minu kui kunstniku valikutesse ja tunnetustesse, et avada lõputöös koosnevat maaliseeriat, maalide kavandeid, lõuendile tikitud haikusid ning klaasist skulptuure. Oma magistritöö kirjaliku osaga püüan anda ka ülevaate enda lõputöö praktilisest osast ning proovin anda loodavale tervikule erinevaid võimalikke tähendusi.

“18:25”

Ruum

*ma istun ikka/ nurgas mida kummitan/ sa
istud mu ees*

Enda magistri lõputöös tahan jõuda tasakaaluni, kus kõik mu fragmentaarsed otsingud erinevates meediumites moodustaksid kaaluta oleku, kus kogu installatsiooni katab hoovusena emotsioon armastusest, fiktsioonist ja tõelisusest. Taotlus on luua teos, milles elemendid saaksid pingevabalt inimest puudutada. Arvan, et ruumiga töö ja “18:25” mõtestamine ja viimistlemine füüsilises keskkonnas võimaldab tuua kokku valitud, elust tunnetatud, kunstilised hetked üheks mõjusaks kogemuseks, mis annavad teose kogejale aimduse inimlikust teekonnast.

Käsitlen lõputööd kui väljapanekut lühihetkedest maalide ning muude objektide kujul, millest moodustuv narratiiv jutustab loo inimlikust tärkamisest. Näituse käigus taotlen luua harmoonilist ruumi, milles vaatajal on võimalus astuda välja enda füüsilisest ning emotsionaalsest maailmast, tutvudes hetkeks kellegi teise mälestusliku maailmaga. Loodud ruumiga tahan vaatajale anda võimaluse olla teravas kokkupuutes teemadega nagu seksuaalsus, tõelisus, fiktsioon, tabu, intiimsus, haavatavus, lootus,

armastus, avatus, turvatunne ning ennekõike julgus. Installatiivne väljapanek on mõjutatud hetkedest ning mälestustest, mis võivad meile kõigile osaks langeda.

See rännak, millest teos “18:25” on sündinud, tähistab minu jaoks uut algust – lootust, mille käigus tekkis tahtmine iseennast põhjaliku vaatluse kaudu laiendada ja arendada nii isiklikus kui ka ühiskondlikus plaanis. Millegi uue algus esineb kokkupanud tervikus fragmentide näol. Nendele viitavad erinevad elemendid, kus ma seon ennast kellegi teisega. Kujutan kedagi teist, ennast kellegagi koos, kihlasõrmust, valget kleiti. Sellest tärkab ka idee tervikule kui naiseks saamisele, kasvamine, uue elulehekülje pööramine. See tuleb publikule tajutavaks sakraalselt teise inimesega sidumise kaudu.

See tõttu usun, et tervikliku ruumilise kogemuse loomine on kõige ausam mõte jõudmaks päris ja siirate kokkupuudeteni vaatajatega. Isiklikult olen pärast seda intiimset kogemust aktiivselt tegelenud kahe inimese vahelist lähedust väljendavate teemadega. Selle Veneetsia reisi käigus olen pildistanud ja lasknud pildistada ka erinevaid polaroidfotosid, mis oma aususe ja otsekoheusega on aluseks nii teostes otsitud tunnetuslikule poolele kui ka visuaalsetele möödunud hetkedele. Nende varastatud hetkede seas on nii tooreid, seksuaalseid kui ka inimlikult romantilisi pilte.

Maalide ja kavandite ausus ning otsekoheus avaneb pigem tänapäeva kontekstis tabulist olukorda kujutava sisu mõtte kaudu. Tajun, et küsimus fotode tõelisuse kohta kehtib pigem erootiliste piltide puhul. Kas need hetked on lavastatud või mitte ei oma tegelikult tähtsust. Mida ma olen maalides proovinud tabada on selle hetke habras tõelisus. Ausus tuleb kunstnikult, kes on üritanud või suutnud esile tuua kujutatud hetke tõelise essentsi. Olgu see siis lavastatud või mitte. Sest tegelikult ka lavastatud hetkes on midagi tõelist. Loodud teoste puhul on siiski peamiseks nende avatus ja haprus, milles olukorras kujutatud isik või hetk on.



Lisa 1. Kavand, õli ja tušš lõuendil, 40x30cm, 2022

*Kui sa leiad oma keha
siis aita mul leida enda oma.*

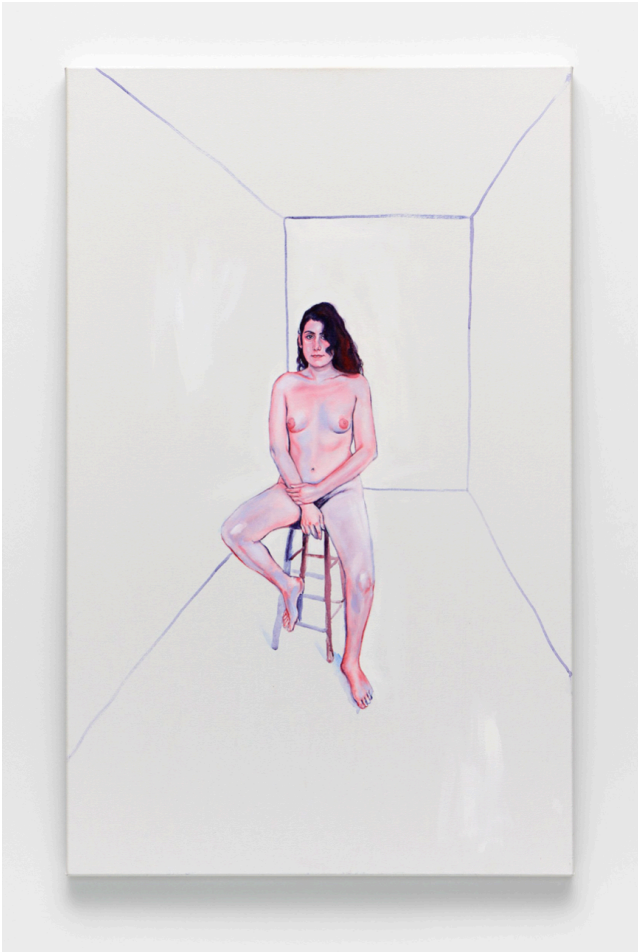
Autobiograafiline element on olnud läbivaks jooneks minu praktikas algusest saati. Olen proovinud, kasutades erinevaid materjale, leida selgust iseendas. Siiani tunnen, et selline protsess on kandnud vilja, kuid oma olemuselt on see püüdlus olnud keerukas. Iseenda vormimine erinevatesse materjalidesse omab minu jaoks sensuaalset tähendust. Mõista, et kes me oleme ja kelleks me vormume on vaevaline ja lõhestav. Arvan, et minu kui kunstniku praktikas on isiklik enesemõtestamise püüd viisiks, kuidas vaatajale pakkuda võimalust astuda konflikti kunsti kui vaadeldava ja kogetava objekti ning inimlike kogemuste vahel.

*Kui sa leiad oma keha
siis anna mulle teada,
kes sa olid,
kui sa ta leidsid.*

Ma loodan, et oleme lähestikku.

“Kõik teosed on autoportreed” – on lause, mida olen palju oma õpingute ajal kuulnud. Seda kindlasti seetõttu, sest see on tõsi. Inimeste isiklik sisemaailm on üks oluline

osa meist kõigist eraldi. Üks viisidest, kuidas enda sisemaailma mõista on kujutada ennast. Lisaks enda sisemaailma mõtestamisele on autoportreede maalimine olnud naiskunstnike jaoks viis, kuidas ennast kehtestada kui tõsiseltvõetavat kunstnikku. Näiteks maalis Sofonisba Anguissola 1556. aastal teose pealkirjaga ‘Self-Portrait at the Easel’ (Vt Lisa 3.), mille peamine fookus ei olnud mitte niivõrd tema naiselikul ilul, vaid ta soovis esile tuua oma loomingulist ja intellektuaalset võimekust.³ Kaasaegse näitega enesekehtestamise kohta tooksin välja kunstniku Nash Glynni. Transseksuaalne naine, kes on valinud kunsti kui viisi, et ennast maalides meie ajas ja ruumis mõtestada, pannes meid paratamatult tegelema hulga erinevate küsimuste ning tunnetega, sest oma maalipraktikas kujutab ta ennast alasti (Vt Lisa 2.). Ühes enda intervjuus tõi ta välja, et ta maalib ennast, sest see võimaldab tal ennast näha kui väärtuslikku kunstiobjekti, mida pole võimalik kunstikaanonist kustutada. Samuti toob ta välja, et üks põhjuseid enda keha naisaktide kaanonisse sisestamisest, on seotud esindatusega, mida temal üles kasvades ei olnud.⁴



Lisa 2. Nash Glynn, "Interior #2", akrüül lõuendil, 121.92x76.2 cm, 2021 I



Lisa 3. Sofonisba Anguissola, "Self-Portrait at the Easel", õli lõuendil, 66x57 cm, 1556 2

1 Nash Glynn, "Interior #2", <http://www.nashglynn.com/painting/interior-2> (viimati vaadatud 17.04.2023)

2 Sofonisba Anguissola, "Self-Portrait at the Easel", <https://smarthistory.org/sofonisba-anguissola/> (viimati vaadatud 17.04.2023)

Mind isiklikult paeluvad taolised kunstnikud, kes enda isiklikust eksistentsiaalsest ängist lähtuvalt leiavad end kunstis ja läbi enese väänamise lõuendile loovad hapraid hetki, mis on inimlikud ja meile kõigile sisimas tajutavad. Kunsti allikaks saab olla sina ise. Kas läbi sunni või läbi vajaduse. Enesemaalijate kaanonis tooksin välja ka naiskunstniku Frida Kahlo, kes ütles “Ma maalin ennast, sest alatihti olen üks ja ma olen aines, mida tunnen kõige paremini”.⁵ Sisemisest tungist lähtumine ja enda ärakasutamine on täpselt see meetod, mida ma selle lõputöö puhul olen rakendanud.

3 Charlotte Stace, 10 Most Famous Self-Portraits by Female Artists, <https://www.dailyartmagazine.com/female-artist-self-portraits/>, (viimati vaadatud 13.04.2023)

4 Chris Stewart, She doesn't think nature was ever natural, <https://gayletter.com/nash-glynn/> (viimati vaadatud 13.04.2023)

5 Andrea Kettenmann, “Frida Kahlo : 1907-1954 : pain and passion”, Köln : Benedikt Taschen, 1993, lk. 18



Lisa 4. Kavand, õli ja süsi lõuendil, 40x30cm, 2022

Ruum kui erinevate taotluste kogum

murenematu/ kehasisene keha/ keha keha sees

Vormuv näitus taotleb luua ruumi, kus vaatajal on võimalus kokku puutuda kellegi teise maailmaga, mis taotleb olla tajutav nende tõeakende kaudu, mis on ennist olnud varastatud sekundid elust ning leidnud maalikunsti kaudu uue hinguse. Usun, et terviku loomisel on oluline tegeleda turvatunde loomisega ruumis, isegi kui kujutatavad teosed võivad olla küsimusi tekitavad või isegi häirivad.

Minu püüd on edasi anda helgeid hetki ja mälestusi romantilisest reisist ning tollasest ruumist. Seetõttu on kujunenud väljapaneku tugisambaks võlvkaared. See reis oli uue lootuse algus ja seda mõtet toetavad need võlvkaared.

Teose "18:25" raames töotan samuti selle nimel, et ruumis kanduks edasi ka sõnaline tunnetus. Kuna minu loodud teoste sisu ja vorm võivad olla vastuolus nii ruumi enda kui ka kujutatava ja vaatleja vahel, siis loodud tikitud haikud võimaldavad vaatajal saada aimdust kogu ettevõtmise paradoksaalsusest, mis seisneb peamiselt kehalisuse ja seksuaalsuse asetamises pühalikku raamistusse. Kujutades peamiselt ennast, või ennast kellegagi ühes või kedagi

teist enda silmade kaudu, tegelen enda tundma õppimise ja mõistmisega. Haikulised sõnapurtsatused aitavad esile tuua romantilist püüdlust, midagi nähtamatut niidiga siduda. Idee ja kujutis ei pruugi omavahel kokku minna, kuid püüd piirjooni omavahel puutuma panna on olemas.

Klaas on kaasatud tervikusse nii sümbolisel kui ka füüsilisel tasandil. Klaas on miski, mis võib olla klaar ja selge, kuid sattudes pinge alla võib see lõhkeda ja muutuda teravaks ja ohtlikuks.

Ruumi terviku loovad maal, klaas, puit ja tikitud haikud. Väljapaneku tugisambaks on kujunenud ruumis paiknevad kolm eenduvat kaarjat puitkonstruktsiooni ehk võlvkaared, mille ette on kinnitatud skulptuurid, millese on ka põimitud klaas. Puidust kaared on inspireeritud kiriku võlvidest, mis sümboliseerivad minu jaoks tuge ja julgust. Minu taotlus nende kaarvõlvide osas on luua mastaapsust, mida ruumi astuv inimene kogeks. Nagu ka kirikus või mõnes pühakojas olles kohutab meid ruum, lubades meie tähelepanul langeda objektidele ruumis, soovin vaatajat toetada astuma kontakti maalide ja muude objektidega tervikus. Usun, et see toetamine ja julguse ühendus on vajalik, et inimesed, kes ruumi astuvad, oleksid võimelised teoseid kogema lihtsamana ja avatumana. Tajun nendes võlvkaartes

võimalust julgustuse ja julguse jaoks. Julgus tähendab minu jaoks abi ja tuge küsida kui ka vastu pakkuda. Taoline julguse saamine ja andmine on oluline, sest see aitab meil inimestena ehitada uusi sidemeid teiste inimestega ja aitab kasvatada usaldust. Vastastikune usaldus ja tolle otsing on näituse ruumi terviku loomise kõige olulisem püüdlus.



Lisa 7. Kavand, süsi ja tušš lõuendil, 40x30cm, 2022



Lisa 5. Kavand, õli ja tušš lõuendil, 40x30cm, 2022

Haikud

*pool ööd sukeldun/ tagasipeegeldusse/ teine
pool upun*

Haikusid inspireeris mind kirjutama kunstnik nimega 'aegruum'. Tema/nende kirjutatud haikud on väga utoopilised, romantilised ja mängulised. Kohati tähendades mitut mõtet samaaegselt. Ta on kirjutanud armastusest, lootusest ja üksi olemisest lühikeselt ja tabavalt nagu haikudele omane. Esmene haiku, mida tema sulest lugesin oli: *vaikus ei meeldi/ kuid neelan mõtteid mida/ hingki ei seedi.*⁶

Üks mu vaieldamatu lemmik on ikkagi: *enese sissse/ ehitan igaviku/ täidan sinuga.*⁷

Mind on pikalt huvitanud küsimus, kuidas päriselt kohtuda iseendaga. Usun, et see on olnud viis minu jaoks, kuidas ennast tundma õppida. Kuidas leida sisemine harmoonia enda ja maailma vahel. Kuid ma usun, et püüdes leida oma mõtet selles maailmas ja elus, võib olla avatud uks meie inimlikkusele, millest leiame huumorit, julmust ja armastust. Paratamatult käitume inimestena erinevalt vastavalt olukorrale ning seetõttu ongi keeruline leida seda üht kindlat rahu millegi suhtes. Pigem olen proovinud leppida

muutlikkusega. Püüdes rahulik ja vastuvõtlik muutustele. Sellele on kaasa aidanud kindlasti ka ise lõuendite valmistamine, klaasiga ja puiduga töötamine. Materjalid, mida ei saa hoogsalt kasutada, vaid mis vajavad teatud etteplaneerimist ja eelnevaid teadmisi.

Haikude kirjutamine peegeldab hästi mu terviku otsinguid. Vahel tunnen, kuidas mu mõtted kuuluvad kellelegi teisele. Mõtted on minu omad, kuid mitte päris selle keha omad, milles ma viibin. Mulle meeldib haikusid kirjutada, sest seal on korrati nii palju fragmente. Hulk silpe, mis kõik eraldi võimaldavad tohutuid kombinatsioone ja siis oledki sa sunnitud neid kombineerima sõnadeks ning siis veel omakorda jagama neid kolme rea peale. Et leida totaalset tervikut. Mitmeid kordi nimetatud turvalisuse mõte käib mul kaasas ka haikusid kirjutades. Leian, et haikusid kirjutades on võimalik leida isiklik kuldne kesktee piiratuse ja lõpmatuse vahel. See on tasakaal äärmuste vahel, mille vormiks on seitseteist silpi ja milles peitub võimalus neid loetlematuid erinevaid viise pidi kombineerida.

*“Words and images drink the same wine.” - Marlene Dumas*⁸

6 [@aegruum]. (2018, 5. November). *Flying lotus - post requisite* [Instagram]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/BpyoLlblPX8/>

7 *LUULETUSED AEGRUUM*. (2020). Trükkis Printon AS, lk. 41

8 Marlene Dumas, “Sweet Nothings”, Koenig Books, 2014, lk. 25

katsu mind kõikjalt/ et keha ei unustaks/ veel aeglasemalt

topelt koguses/ nibusid ja nabasid/ sina ja mina

*vään du nud i hu/ vas tu tus tun de tult ar/ mu nud ****

ära häbene/ nägin sind juba unes/ aasal alasti

see mis suri ei/ püsinud surnud mu peas/ sa oled elus

vaheldumisi/ piire paika panime/ ei mingit vahet

surun unenäod/ väiksemasse vormi kuid/ hing kukub üle

vahel öeldakse/ et simulatsioonis/ koos ärkasime

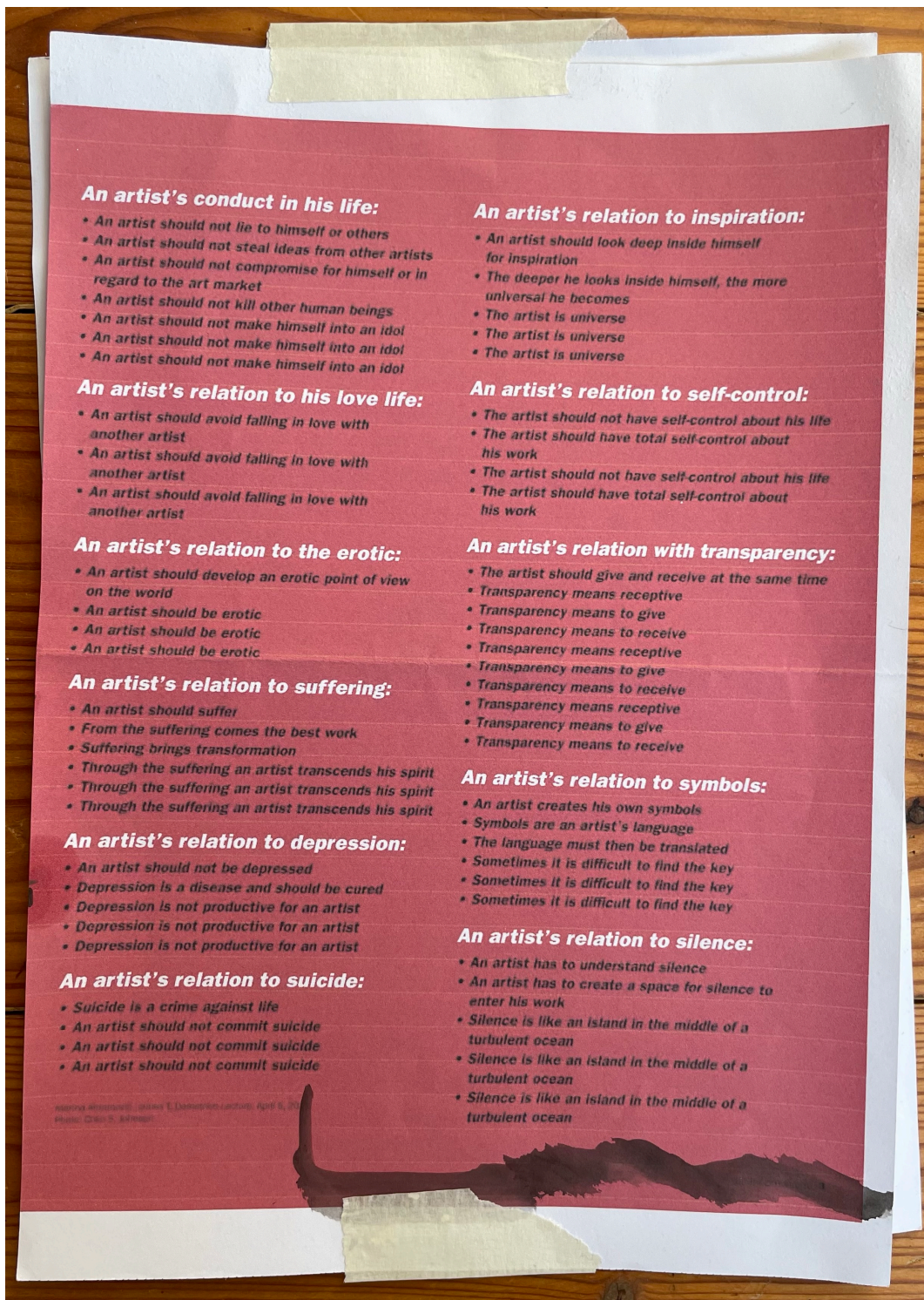
varjuga keha/ ja need samad mulle nii/ tuttavad silmad

kallima nimi/ isegi südamesoov/ silmitsi seisid

voolasin sisse/ ehtasid tammesid/ uppusin eile

rändavad tähed/ ja paisuv universum/ otsimas on sind

seebivahustel/ säärtel sulasid su siid-/ pehmed suudlused



An artist's conduct in his life:

- An artist should not lie to himself or others
- An artist should not steal ideas from other artists
- An artist should not compromise for himself or in regard to the art market
- An artist should not kill other human beings
- An artist should not make himself into an idol
- An artist should not make himself into an idol
- An artist should not make himself into an idol

An artist's relation to his love life:

- An artist should avoid falling in love with another artist
- An artist should avoid falling in love with another artist
- An artist should avoid falling in love with another artist

An artist's relation to the erotic:

- An artist should develop an erotic point of view on the world
- An artist should be erotic
- An artist should be erotic
- An artist should be erotic

An artist's relation to suffering:

- An artist should suffer
- From the suffering comes the best work
- Suffering brings transformation
- Through the suffering an artist transcends his spirit
- Through the suffering an artist transcends his spirit
- Through the suffering an artist transcends his spirit

An artist's relation to depression:

- An artist should not be depressed
- Depression is a disease and should be cured
- Depression is not productive for an artist
- Depression is not productive for an artist
- Depression is not productive for an artist

An artist's relation to suicide:

- Suicide is a crime against life
- An artist should not commit suicide
- An artist should not commit suicide
- An artist should not commit suicide

An artist's relation to inspiration:

- An artist should look deep inside himself for inspiration
- The deeper he looks inside himself, the more universal he becomes
- The artist is universe
- The artist is universe
- The artist is universe

An artist's relation to self-control:

- The artist should not have self-control about his life
- The artist should have total self-control about his work
- The artist should not have self-control about his life
- The artist should have total self-control about his work

An artist's relation with transparency:

- The artist should give and receive at the same time
- Transparency means receptive
- Transparency means to give
- Transparency means to receive
- Transparency means receptive
- Transparency means to give
- Transparency means to receive
- Transparency means receptive
- Transparency means to give
- Transparency means to receive

An artist's relation to symbols:

- An artist creates his own symbols
- Symbols are an artist's language
- The language must then be translated
- Sometimes it is difficult to find the key
- Sometimes it is difficult to find the key
- Sometimes it is difficult to find the key

An artist's relation to silence:

- An artist has to understand silence
- An artist has to create a space for silence to enter his work
- Silence is like an island in the middle of a turbulent ocean
- Silence is like an island in the middle of a turbulent ocean
- Silence is like an island in the middle of a turbulent ocean

Lisa 6. Katkend Marina Abramović "Kunstniku manifestist"

kuhu kadunud/ pakitsev seklusjanu/ südame isu

Lõputöö “18:25” maaliseeria osa on tinglikult mõjutatud Marina Abramovici “kustniku manifestist” ning ka sellest teosest tulenevad maalide pealkirjad. Ühe maali pealkiri on “Läbipaistvus tähendab anda” ning teise “Läbipaistvus tähendab olla vastuvõtlik”. Läbipaistvust seostan aususega. Ausus kui miski, mis kasvatab mind. Kasvatab mind olema teadlik ennast ümbritseva suhtes. Olla teadlik sellest, mida on mul pakkuda ja anda. Olla inimesena vastutulelik ja abivalmis. Mu püüd ja soov on leida viise, kuidas tuua miskit inimlikku meie kõigi ette. Enda kasutamine subjektina on üks viisidest, kuidas ma püüan luua tõeaknaid tunnetusele, mida me kõik võime kogeda.

Õlimaal lõuendil on minu viis talletada ja jäädvustada midagi olulist mulle endale, millest ma ei raatsi lahti lasta. Kui palju me ikka oma mälule saame loota, et ta tõeliselt mäletab pilti õigesti. Peamiselt mäletame tunnet. Seetõttu kasutan enda loomingus fotot alusmaterjalina, et leida viis, kuidas edasi anda tunnet. Foto aitab säilitada hetki, mis on olnud meile olulised. Fotodelt maalimine aitab mul taaskogeda hetki ja neid endale taas omaks teha. Fotol ei ole seda sügavat tunnetust, mis

on maalidel. Maalides fotode põhjal panen ma ennast kui kunstnikku väljapääsmatusse positsiooni taasleida tõeline sisuline hetk, mis võib olla vaid see tühine hetkeline fragment, mis on meile lootusetult kadunud. Maal on palju laetum emotsioonidest ja tunnetest. Maalikunstnik Norman Rockwell kasutas oma maalide alguspunktina detailseid fotosid. Vaatamata fotode täpsusele, lisas ta maalides tegelaskujudele ja olustikule oma iseloomulikkuse ja inimlikkuse.

Arvan, et inimkonnale on need maalid vajalikud, sest maailmas on palju pinnapealsust. Kõik liigub kiiresti ja hoogsalt. Pikalt ei peatuta hetkedel, mis võivad tulevikus osutada millekski, mida tegelikult igatseda. Fotode tegemine kindlasti aitab jäädvustada olulist, aga selle kaudu kaotame selle sama napi sekundi, mida oleksime ise võinud kogeda. Fotode puhul on hea omadus see, et nad on turvalised. Eriti polaroidfotod. Saad veenduda, et see mis on pildil, oli ka päriselt. Mälu võib petta. Varastatud hetk pildi kujul veenab meid. Muutlikus maailmas, kus paljuski on habras, on lohutav leida midagi turvalist. See julgustab inimesi edasi liikuma. Kuid kas see ka julgustab meid inimestena midagi ka tegelikult tundma? Ma olen kasutanud polaroidfotosid alusmaterjalina, et luua vaataja jaoks maalide ja kavandite näol emotsionaalselt laetud fragmendid, mis kõnelevad inimlikust avatusest, haprusest,

julgusest ning lootusest, mis on inspireeritud minu reaalsest tunnetest ja hetkedest. Neid maale ja kavandeid luues olen kasutanud polaroide mälestuskildudena, mis võimaldasid mul neid fragmente luues meenutada seda emotsiooni, mis lõplikus teoses kajastub.

Näituse “18:25” maalid ja kavandid on peamiselt autoportreed või portreed kellegi teise silmade kaudu ning kujutavad intiimseid hetki: momente, mis on ausad, siirad ja erootilised. Need momendid on peamiselt seksuaalsed, sest nendel hetkedel on inimene haavatav ja kaitsetu. Taasloodud maalid fotode põhjal on tehtud polaroidfotode järgi, sest nõnda tabab moonutamata ja vahetu hetke. Aga kuna foto, ning just ennekõike polaroidfoto, on varastatud sekund minevikust, mis on möödunud ja juskui surnud, siis nende järgi maalides püüan neid hetki taas ellu manifesteerida. Arvan, et maali võlu ja ilu pesitseb püüdes taastada miskit siia maailma. Maalides neid hetki teen need momendid enda omaks, et leida harmoonia olnu ja tegelikult püsiva vahel. Neid polaroidpilte taasellu maalides on minu, kui kunstniku jaoks kõige olulisemal kohal kunstniku ja sündiva teose harmoonilise suhte otsimine ja hoidmine. Iga maal on olnud pidevas otsingus leidmaks seda elulist tõe, mida me võime polaroidpiltitelt vaid varjamisi veel kogeda. Seetõttu on iga

maal leidnud oma “lõpu” sel hetkel, kui isiklik emotsioon on maalil taaskord leitud ning selle kaudu ongi justkui aken kellegi teise maailma loodud, aken “tõelisusesse”. Maal ei luba valetada, ta vaid reedab sind pintsli tõmmetes, värvivalikus ja kompositsioonis. Maal on mõjutanud kunstnikku ja kunstnik maali ning lõpuks moodustub sellest “tõe aken”, mis astub dialoogi vaatajaga. Otse ja halastamatult.

Marlene Dumas on öelnud “Pealkiri määrab viisi, kuidas keegi vaatleb nende ees olevat pilti. Mis on kujutatud iha ja mis on keskendunud tõhusus. Minu töö eesmärk on alati olnud ärgitada enda loomingu kogejaid kogema empaatiat, mitte sümpaatiat”.

7

Meid kõiki suunab meid ümbritsev kaanon kui ka kaanoniks saadavad tõesed. Olgu selleks filosoofilised või sotsioloogilised puhangud nagu budism või feminism. Minu maale saab tänapäeval tõsta feminismi ja selle vastandlikku liikumisse, kuid isiklikult soovin astuda mõlemist suunitlusest välja. Olen teadlik, et minu loodud teoste sisu ja kujutamist võib näha või mõtestada justkui naisi seksualiseerivalt kui ka võimestavalt. Isiklikult arvan, et inimeseks olemine hõlmab rohkem kui nende pooluste vastandust ning nagu Marlene Dumas’gi, on minu kui kunstniku eesmärk ikkagi tegeleda

inimese ja tema olemisega siin maailmas. Igas
tema vormis.



Lisa 10. Kavand, õli, tušš ja süsi lõuenil, 40x30cm, 2022

“Pealkiri määrab viisi, kuidas keegi vaatleb nende ees olevat pilti. Mis on kujutatud iha ja mis on keskendunud tõhusus. Kõik muutub keerulisemaks. Minu töö eesmärk on alati olnud, nagu ma usun, ärgitada enda loomingukogejaid (ja ka minus endas) kogema empaatiat oma objektiga (olgu see siis kriips, lause või nägu), mitte sümpaatiat. Sümpaatiat viitab temperamendi kokkulangevusele ja emotsionaalsele samastumisele inimesega. Empaatiat ei nõua seda tingimata. Teose vaatlemine (kui see "töötab") annab sarnase füüsilise tunde, mida teos soovib. Ma ei ole stilist, ma olen sensualist.”- Marlene Dumas

“A title determines the way one looks at the image. What is depicted is desire, what is central is deficiency. It all becomes more complex. The aim of my work, I have come to believe, has always been to arouse in my audience (as well as myself) an experience of empathy with my subject matter (be it a scribble, a sentence, or a face) more so than sympathy. Sympathy suggests an agreement of temperament, and an emotional identification with a person. Empathy doesn't necessarily demand that. The contemplation of the work (when it 'works') gives a physical sensation similar to that suggested by the work. I'm not a stylist, I'm a sensualist.”- Marlene Dumas ⁷

⁷ Marlene Dumas, “Sweet Nothings”, Koenig Books, 2014, lk. 27



Lisa 8. Kavand, tušš lõuendil, 40x30cm, 2022



Lisa 9. Kavand, tušš lõuendil, 40x30cm, 2022

Materjalid

*mu eluta raam/ moodusta mu täisnurgad/ hoia
mind veel koos*

Oma loomingus otsides ennast, et endaga kohtuda, tükeldan ennast ja köidan end uuesti kokku ning proovin ja proovin end uuesti kokku panna, lootes, et leian pragude vahelt midagi uut.

Olen enda loomingus siiani kasutanud palju erinevaid materjale ning otsinud võimalusi, kuidas neid kombineerida. Seda tehes ei ole ma jõudnud kunagi hetkeni, kus saaksin tunda lõplikult terviku tunnet. Aina rohkem hakkamõistma, et loodud killukesed ja fragmendid ei saagi kunagi omavahel kokku sobida, sest nad on pärit erinevatest hetkedest. Seetõttu olen kaasanud teose “18:25” lõplikusse teosesse mu enda enese fragmentaarsust. Nende valitud tunnetuslike materjalide näol.

Ma hindan väga materjalidega töötamist. Ma ehitan enda lõuendid alati ise. Kasutan puidust alusraame ja pinguldan lõuendi naeltega. Valmistan liimi ning krundin ise lõuendid. Ma teen seda kõike selleks, et veenduda kvaliteedis, kuid mu peamine eesmärk on süveneda materjali kui tunnetuslikku alusmaterjali. Ise tegemine aitab minna materjaliga süvitsi. See nõuab rohkem enesekontrolli, kannatust ja keskendumist. Need on vajalikud püüdlused, mida tänapäeva

kiiresti mugavnevas maailmas esineb aina vähem ja vähem. Ma tahan taandada enda elus seda kiiret ja “lihtsat” ja loodan läbi selle totaalse isetegemise viisi kaudu enda vaatajani tuua loomingut, mis puudutab. Kõik head tulemused sünnivad pühendumisest ja austusest. “18:25” on püüdnud seda hektilist fragmentaalset teravat maailma kuidagi kokku tuua. Et taassünniks päriselt elatud aeg ja siiras tunnetus.

Loo algus ja lõpp on seletamata. On vaid hingeseisund. Midagi utoopilist. Vahetatud iha ja armastus. Ilma tühimusest, mis tuleb vist hiljem. Siis kui lõpp on kohal ja algus on lahti võetud.

*nagu lähedus/ alanud lahkumine/ meid lahku
rebis*

Mu magistritöö pealkiri on kaheksateistkaksikümme viis. Pealkiri viitab suhtele. Suhtele kahe numbri vahel. Suhtele kahe inimese vahel. Suhtele võimaluste vahel. Võib viitada ka kellajale või vanusele. Või matemaatilisele vahele.

*kõik mil le taht sin
sul le jät ta, and sin o ma (8)*

järg mi se le (4)

ar mas ta ja le (5)

Ma olen aegajalt mõelnud, et olen lootusetu romantik. Küll kahe jalaga maapeal aga roosad prillid ees. Nii et kui sa mu näitust vaatad siis tea, et see on muinasjutt.

Värvid

*oled mu kehal/ mu sees samuti mu ees/ enda
ümber vees*

Olles alati olnud tundlik materjalide suhtes, mida kasutan, on õlivärvid mu eelistatuim meedium, millega töötada. Kreemine ja paindlik materjal. Käepikendusena kasutan ikka ja alati pintsleid, et oleks võimalik edasi anda kas siis laseerivat ja õhulist värvikihti või vastupidi just robustset ning paksu tekstuuri.

Juba bakalaureuse teisel kursusel tutvusin endale nüüd nii koduseks saanud värvipaletiga. Osalesin portreemaali meistriklassis, mida juhendas Aapo Pukk. Ta tutvustas meile erinevaid tehnikaid ja meetodeid, mille järgi alustada maalimist. Esialgu tundus kummaline, kui paletil võisid olla lisaks valgele ainult põhivärvid, kuid mõistan, et selle kaudu õppisin palju värvide segamisest. Sellele järgnevalt õpetas Aapo meile, kuidas rakendada maalides soojasid ja külmasid põhivärve. Kindla reegli järgi aitavad külmad toonid tuua esile varjus olevaid kohti ning soojad toonid valguse käes olevaid kohti. Tuues neid rohkem ruumilisemalt esile. Endiselt töötan tema õpetuse järgi. Siinkohal tooksin välja oma vankumatu värvipaleti ning selle ülesehituse.

Ma alustan alati ülevalt vasakust nurgast, kuhu pigistan keskmisest rohkem Titaanium valget. Jätkan, liikudes vasakult paremale. Kõigepealt tulevad keskmised põhivärvid, mitte kunagi mitte üheski teises järjekorras, Medium French Yellow, Magenta Red, Phtalocyanine Cyan. Nendele järgnevad soojad põhivärvid: Deep French Yellow, French Red Light, Absinthe Green ning Sain Remy Blue. Nüüdseks olen jõudnud oma paletil väikse topsikuni, kus on männitärpentiin segatud pisutise mooniõliga. Siis liigun tagasi ülemisse vasakusse nurka ning jätkan sealt ülevalt alla liikudes külmade põhivärvidega: Lemon Intense Yellow, Alizarin Crimson, Phtalo Viridian ja viimasena poetan sinna tilgakese Ultramarine Blue'd.

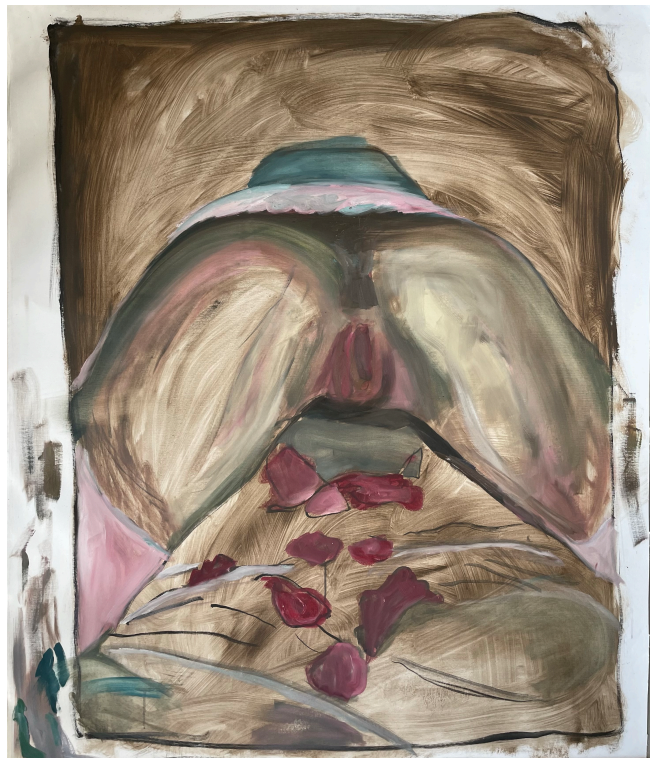
Usun, et ma pole ainuke, kes alustab maalimist teadmata, kuhu ta sellega välja jõuab. Ma suhtun oma värvipaletti justkui valgesse tühja lõuendisse. See on alguspunkt, millest kõik on võimalik sündima. Kõikide minu maalide toonid ja varjundid saavad alguse nendest kolmest värvist, mis annab teatud vabaduse luua mis tahes tunnetusega teost. Kuna tihti ma ei tea, millise kogetud tundeni ma maalides välja jõuan, siis ei tundu mulle ka loogiline kohe oma paletile paisata igasuguseid erinevaid kirkaid oranže või sügavaid rohelisi toone. Ma saan alati need ise vajadusel kokku segada. Lisaks aitab puhas ja kärbitud palett keskendumisele kaasa, sest eesmärgiks on minu praktikas alati tunde ja

tunnetuse järgimine, mitte mõne kuiva idee rakendamine.

Tunnen, et kui luban endal kasutada algelemente, millest segan kokku tunnetuslikult vajalikke toone ja värve, siis kogemuslikult loon alati värve, mida keegi ei ole varem kasutanud sündiva teose loomiseks. Huvitava näitena tooksin välja võrdluse ühe maali (Vt Lisa 9.) ning selle kavandi (Vt Lisa 10.) vahel. Kavandit tehes keskendusin rohkem kompositsioonile. Pisikese polaroidfoto järgi on kohati keeruline hoomata pildi tunnetust. Kui see kavandada suuremõõtmeliselt tekib parem arusaam sellest, mis tunnetust tahaks edasi anda. Suuremalt visandades võib kaduda ja/või lisanduda uusi elemente, mis ei kajastu fotol. Lisaksin siia veel, et kavandit tehes kasutasin nii-öelda odavaid õlivärve ning ei rakendanud oma reeglipärast värvipaletti. Kasutasin juba valmis segatud värve otse tuubist. Kavandit hiljem vaadates tajusin, kuidas värvid on palju porisemad ning pilt mõjub raske ja agressiivsena. Mõistsin, et tahan luua vastupidist.



Lisa 11. "Transparency means to give", 135x100cm, õli lõuendil, 2022



Lisa 12. Kavand, 135x100cm, õli lõuendil, 2022

sõbranna ütles, et kõrvetad

aga miks ma

ainult tunnen

ainult mõtlen kuidas

see kõik on magus nagu nõgesepiim

Minu magistritöö kirjalikku osa saab eelkõige pidada põhjalikumaks mõtiskluseks ning igatsusest kantud otsinguteks. Seoste otsingut fragmentaalsete objektide ning isiklike kogemuste vahel. Huvitun materjalide, eelkõige õlimaali ja klaasi, piiride kompamisest ning nende kombineerimisest ühtseks tervikuks. Tunnen huvi, kuidas füüsilise kontakti ja puudutuse kaudu sulavad meie naha vahele mälestused ja kogemused, mis mõjutavad mind andma neile uut kunstilist vormi.

Kunstilist vormi, mis omab unistavaid elemente poeetiliste sõnade ja haprate kujundite näol. Mind paelub see võimatu idee perfektsest pimearmastusest päriselus.

Summary

So far in my studies, I have been most inspired by my personal life experiences. My aim is to share the bright moments and memories of a romantic trip and the space that I was in. The biggest influences from my stay in that cultural space and context were the history, architecture, cultural life and personal moments and emotions of my time there. The emotions that came my way were: love, hope, exhilaration and security. These are the emotions that make up this thesis, 18:25.

In my bachelor thesis, I described my work as a search for balance. I have now started to search for this balance on the basis of a specific period and experience. In '18:25', I try to find harmony between my own physical body and spirit, in order to search and offer an opportunity to the art viewer to confront the world that is offered to them, a world that deals with taboo and complex subjects. My use and combination of different materials reflects these searches. In this thesis I use painting, oil studys, wood, glass and haikus embroidered on canvas. In my own work I have found myself using my own body as a base material throughout.

The paintings and sketches in "18:25" are mainly self-portraits or portraits through the eyes of someone else, depicting intimate moments: moments that are honest, sincere and erotic. These moments are mainly sexual, because in these moments the person is vulnerable and defenceless. The recreated paintings are based on Polaroid photographs, because they capture the undistorted and immediate moment. In the written part of my thesis, I will also try to give an insight into the practical part of my thesis and try to give different possible meanings to the whole that I am creating.

Above all, the written part of my thesis can be seen as a deeper reflection and a longing search. A search for connections between fragmentary objects and personal experiences. I am interested in pushing the boundaries of materials, especially oil paint and glass, and combining them into a coherent whole. I am interested in how memories and experiences melt between our skin through physical contact and touch, influencing me to give them new artistic form.

An art form that has dreamlike elements in the form of poetic words and fragile shapes. I'm fascinated by this impossible idea of perfect blind love in real life.

Bibliograafia

¹ Nash Glynn, “Interior #2”, <http://www.nashglynn.com/painting/interior-2> (viimati vaadatud 17.04.2023)

² Sofonisba Anguissola, “Self-Portrait at the Easel”, <https://smarthistory.org/sofonisba-anguissola/> (viimati vaadatud 17.04.2023)

³ Charlotte Stace, 10 Most Famous Self-Portraits by Female Artists, <https://www.dailyartmagazine.com/female-artist-self-portraits/>, (viimati vaadatud 13.04.2023)

⁴ Chris Stewart, She doesn't think nature was ever natural, <https://gayletter.com/nash-glynn/> (viimati vaadatud 13.04.2023)

⁵ Andrea Kettenmann, “Frida Kahlo : 1907-1954 : pain and passion”, Köln : Benedikt Taschen, 1993, lk. 18

⁶ [@aegruum]. (2018, 5. November). Flying lotus - post requisite [Instagram]. Instagram. <https://www.instagram.com/p/BpyoLlblPX8/>

⁷ LUULETUSED AEGRUUM. (2020). Trükkis Printon AS

⁸ Marlene Dumas, “Sweet Nothings”, Koenig Books, 2014, lk. 25

⁹ Marlene Dumas, “Sweet Nothings”, Koenig Books, 2014, lk. 27

¹⁰ LUULETUSED AEGRUUM (2020), Trükkis Printon AS, lk. 2

Curriculum Vitae

Marleen Suvi

Sündinud 1998 Tallinnas

Elab ja töötab Tallinnas

marleen.suvi@gmail.com

+372 53333191

Haridus

2021- Eesti Kunstiakadeemia (Kaasaegne Kunst, MA)

2017-2020- Eesti Kunstiakadeemia (Maal, BA)

Isikunäitused

2023 “Beyond the blue yonder”, EKA galerii, Tallinn (koos Denisa Štefaniova ja Johanna Ruukholmiga, kuraator Yilin Ma)

2022 “Chamber of enlightenment”, Kungla 67 raamatugaraaž, Tallinn (koos Anslem Oja ja Viktoria Martjanova, kuraator Milena Appajeva)

2022 “Külaline”, Hobusepea galerii, Tallinn (koos Eero Alev ja Brenda Purtsakuga)

2019 “Natukene midagi”, Rebane õllebaar, Tallinn

2017 “Soovipäev”, korterinäitus, Viimsi

Grupinäitused

2020 “TASE”, Eesti Kunstiakadeemia lõputööde näitus, EKA galerii, Tallinn

2019 “Ühine Mõõt”, Haapsalu linnagalerii, Haapsalu

2019 “ROTT/RAT maalitudengite näitus”, Wabadus, Tallinn

2018 “Laske mul hingata enda moodi”, Endla teatri galerii, Pärnu

2018 “Mütoloogiliste olendite anatoomia”, Nissi Kultuurikeskus, Nissi

